

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือกันพัฒนาความสามารถในการดำเนินงานวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ฝึกประสบการณ์เต็มรูปในชั้นปีที่ 5 ได้ดำเนินงานวิจัยชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินงานวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา ผู้บริหาร และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อรูปแบบการดำเนินงานวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
3. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือกันพัฒนาความสามารถในการดำเนินงานวิจัยชั้นเรียน ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2. สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกัน ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เริ่มต้นจากการประชุมทำความเข้าใจโครงการร่วมกันของนักวิจัยกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครูและผู้บริหาร โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เกิดผลให้ทุกฝ่ายได้ทบทวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ผ่านมา ได้เสนอทบทวนสภาพปัญหา และเห็นว่าโครงการมีความสำคัญสามารถพัฒนางานบางส่วนที่มีปัญหาโดยเฉพาะการวิจัยชั้นเรียนได้ ผลการศึกษาพื้นฐานการทำวิจัยชั้นเรียนพบว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีพื้นฐานทักษะการวิจัยชั้นเรียนน้อย คณะครูมีพื้นฐานการวิจัยการศึกษาปานกลาง แต่มีการลงมือทำวิจัยชั้นเรียนน้อย ผู้เกี่ยวข้องฝ่ายสถานศึกษาตระหนักดีว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นบทบาทที่ทางโรงเรียนต้องมีส่วนร่วมพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในส่วนครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา มีความตระหนักดีว่าการทำวิจัยชั้นเรียนเป็นหน้าที่ของครูทุกคนเพราะโรงเรียนเคยผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษามาแล้ว ในส่วนของ

นักศึกษานั้นทราบดีว่าในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป การทำวิจัยชั้นเรียนเป็นหน้าที่หนึ่งที่สำคัญ และตระหนักถึงข้อจำกัดของตนเองในการดำเนินการวิจัยชั้นเรียนให้เสร็จสิ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ผลที่เกิดขึ้นคือผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนรู้สึกยินดีและเต็มใจเข้าร่วมในโครงการนี้ การประชุมผู้เกี่ยวข้องของโครงการ ได้แสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกัน โดยมีข้อเสนอที่หลากหลายเป็นที่มาของการร่วมกันศึกษาวิเคราะห์การดำเนินการที่เป็นรูปธรรมชัดเจน แล้วจึงได้นำองค์ประกอบของกระบวนการร่วมมือกัน ได้แก่ การช่วยเหลือกัน การยอมรับความสามารถ การร่วมมือกัน การมีปฏิสัมพันธ์กัน มาทำการวิเคราะห์เกิดผลเป็นแผนภูมิต่างๆที่แสดงกิจกรรมปฏิบัติต่างๆของกระบวนการร่วมมือกัน ความสัมพันธ์ต่างๆของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการ และการพัฒนารูปแบบของการดำเนินการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แสดงถึงที่มาของสภาพปัญหา การบริหารให้สำเร็จลุล่วงโดยเสนอให้มีการวางระบบนิเทศติดตามงานวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จนเป็นผลสำเร็จใช้แผนภูมิที่กำหนดเป็นแนวการดำเนินการ และในส่วนหนึ่งนั้นมีการเสนอ ให้มีการทบทวนการทำวิจัยชั้นเรียนให้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ก่อนเสนอเค้าโครงการวิจัยชั้นเรียนเป็นที่มาในการสร้างและใช้คู่มือการจัดกิจกรรมในการทำวิจัยในชั้นเรียนแบบร่วมมือกันเตรียมความพร้อมให้นักศึกษา โดยผลการใช้คู่มือการจัดกิจกรรมในการทำวิจัยชั้นเรียนทำให้นักศึกษาทุกคนสามารถส่งเค้าโครงการวิจัยชั้นเรียนได้ตามเวลาที่กำหนด การวางระบบนิเทศติดตามงานวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เกิดผลเป็นการกำหนดช่วงวันเวลา กิจกรรม บทบาทหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องและ การร่วมมือกันรับผิดชอบงานต่าง ๆ เพื่อใช้ในการควบคุมการดำเนินการตามโครงการ จากการดำเนินการทั้งหมดที่เกิดขึ้นนักวิจัยจึงได้ข้อสรุปที่สังเคราะห์รูปแบบการดำเนินการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตั้งชื่อว่า 4S Model ประกอบไปด้วย ชั้น SWOT ชั้นSETTLE ชั้นSTEERAGE และชั้น STEPPING ใช้เป็นรูปแบบเฝ้าระวังและตรวจสอบการดำเนินงาน

2. ผลการศึกษาความคิดเห็น ของครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา ผู้บริหาร และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อรูปแบบการดำเนินการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลของความคิดเห็นด้านความพึงพอใจของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เกี่ยวกับการดำเนินการ และการใช้คู่มือกิจกรรมในการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกัน พบว่ามีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุดคือคู่มือการจัดกิจกรรมในการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันช่วยในด้านการช่วยเหลือกัน ผลของความคิดเห็นต่อความสามารถการปฏิบัติในการเขียนเค้าโครงการการวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพครู โดยครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษาเห็นว่านักศึกษามีความสามารถในการเขียนเค้าโครงการวิจัยเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษาถึงความคิดเห็นด้านความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา ต่อรูปแบบการดำเนินการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นพึงพอใจมากที่สุดในระดับที่ทุกฝ่ายใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเพื่อการทำวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาความคิดเห็นด้านความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการดำเนินการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด และมากที่สุดในทุกประเด็น ความคิดเห็นด้านความพึงพอใจของผู้บริหารต่อรูปแบบการดำเนินการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น

3. ผลการศึกษาประสิทธิภาพการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือกันพัฒนาความสามารถในการดำเนินการงานวิจัยชั้นเรียน ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่าคณะครูและผู้บริหารได้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการตามบทบาทหน้าที่หลายบทบาทเพื่อให้โครงการและกิจกรรมต่างๆ ลุล่วงด้วยดีด้วยความเต็มใจ ความคิดเห็นพฤติกรรมในการปฏิบัติตามขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือกันพัฒนาความสามารถของนักศึกษาในการทำวิจัยชั้นเรียนของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เฉลี่ยระดับความคิดเห็นโดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกองค์ประกอบ โดยเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุดในชั้นการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เมื่อศึกษาความคิดเห็นในการเขียนรายงานการวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา เฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมสามารถปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินการทำงานวิจัยชั้นเรียน ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยสถานศึกษาพบว่านักศึกษาทุกคน ได้รับการประเมินการปฏิบัติการทำวิจัยชั้นเรียนได้ในระดับดีเยี่ยม ผลสัมฤทธิ์งานวิจัยของนักศึกษาแสดงผลของประสิทธิภาพนวัตกรรม ร้อยละ 80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการใช้นวัตกรรมสูงกว่าก่อนใช้นวัตกรรมร้อยละ 100 และความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินการวิจัยชั้นเรียน โดยการใช้นวัตกรรมต่างพึงใจมากถึงพึงใจมากที่สุดร้อยละ 100 ผลกระทบของโครงการนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา ผู้บริหารมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด แบบช่วยเหลือกัน การยอมรับความสามารถกัน การร่วมมือกันและโดยเฉพาะการมีปฏิสัมพันธ์กันเป็นอย่างดีที่ชัดเจน เกิดผลการพัฒนานักเรียนในโรงเรียนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยชั้นเรียนเห็นประโยชน์ร่วมกันที่จะนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนางานของโรงเรียนต่อไป

3. อภิปรายผล

3.1 การพัฒนารูปแบบการดำเนินการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้ผลสำเร็จคือผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันกำหนดเป็นกรอบแนวคิดกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือกันพัฒนานักศึกษาในการทำวิจัยชั้นเรียน ที่แสดงถึงการใช้องค์ประกอบสำคัญในกระบวนการร่วมมือกัน ได้แก่ การช่วยเหลือกัน การยอมรับความสามารถกัน การร่วมมือกัน และการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยทำให้เห็นชัดเจนของการเกี่ยวข้องกันในการทำหน้าที่สู่ความสำเร็จการทำวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูรวมทั้งการบริหารจัดการให้เกิดผลสำเร็จตามที่กำหนด การวางระบบนิเทศติดตามงานวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนสาธิตสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้ผลสำเร็จคือโครงการสร้างความตระหนักในการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน มีความพร้อมในการใช้กำกับงาน ติดตามงานที่มีความชัดเจนในบทบาทหน้าที่และช่วงเวลาในการดำเนินการ โดยมีการเสนอผลและอภิปรายผล ตามลำดับดังนี้

ผลการประชุมทำความเข้าใจโครงการร่วมกัน เป็นผลสำเร็จโดยผู้วิจัยชวนสนทนาลงถึงสภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ผ่านมา ทุกฝ่ายได้แสดงความกังวลกับปัญหาการให้ประสบการณ์ตรงแก่ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีอยู่หลายประการ ได้นำเสนอร่วมกันอย่างกว้างขวางตามประสบการณ์ที่มีอยู่รวมทั้งมุมมองการหาแนวทางแก้ไข ผู้วิจัยชวนสนทนาการใช้กระบวนการร่วมมือกันในการแก้ปัญหา มีการทำความเข้าใจแนวคิดหลักในการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน (Co-operative learning) ของ คีแกน (Kegan) โดยผู้วิจัยกำหนดไว้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบร่วมมือกัน โดยมีองค์ประกอบหลัก 4 องค์คือ การช่วยเหลือกัน การยอมรับความสามารถกัน การร่วมมือกัน และการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน นักศึกษาเรียนรู้และทำความเข้าใจ ในส่วนของครูพี่เลี้ยง /ครูที่ปรึกษา และผู้บริหาร โรงเรียน สนับสนุนการดำเนินการเต็มที่อาจเป็นเพราะว่า คณะครูส่วนใหญ่เองก็คุ้นชินต่อกระบวนการร่วมมือกัน ในการพัฒนางานสถานศึกษามาก่อน และเห็นว่าเป็นการช่วยขจัดปัญหาที่ร่วมกันแสดงไว้ประเด็นหนึ่งคือ การทำวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาขาดประสิทธิภาพ บางครั้งไม่สามารถเสร็จสิ้นตามห้วงเวลาที่ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพกำหนด การทำงานวิจัยที่ไม่ชัดเจนในเรื่องคุณภาพทำให้เป็นปัญหาในการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถานศึกษา ซึ่งแนวคิดของคณะครูสอดคล้องกับข้อเสนอส่วนหนึ่งของ สุวิมล ว่องวานิช (2544) ต่อบทบาทของผู้มีส่วนส่งเสริมการทำงานวิจัยชั้นเรียนว่า ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและสนับสนุน สร้างบรรยากาศแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ผู้มีหน้าที่นิเทศก์ ให้ความรู้และการช่วยเหลือต่างๆ จะเห็นว่าการพัฒนาผู้เกี่ยวข้องทุกคนในโรงเรียนย่อมสร้างคุณภาพการศึกษาที่ดีให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและมีส่วนได้เสียในการจัดการศึกษาทั้งสิ้น ดังที่จินตนา กันธวัง (2546) ได้พบว่าการที่พัฒนาครู โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานส่งผลการเปลี่ยนแปลงต่อผู้ร่วมโครงการทั้งระบบ ดังนั้นคณะครูที่รับโครงการนี้มาเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหาและเสริมประสิทธิภาพการวิจัยชั้นเรียน ต่างเห็นความสำคัญและประโยชน์ที่สถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องพึงได้รับจากการร่วมมือกัน

ผลการศึกษาพื้นฐานทักษะการวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่ามีน้อย น่าจะเป็นเรื่องปกติ นักศึกษายังเป็นผู้เยาว์ในการเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติ การศึกษาในสถาบันหมู่เรียนในวิชาการศึกษาค่อนข้างเป็นชั้นเรียนหมู่ใหญ่มีนักศึกษามาก ส่วนใหญ่เมื่อลงมือปฏิบัติการปฏิบัติเป็นรายคนผู้สอนกระทำไต่ถามจึงมักใช้การปฏิบัติเป็นหมู่ แม้จะได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติโดยตรงแต่ย่อมไม่ชัดเจนเท่าการปฏิบัติการทั้งหมดด้วยตนเอง สิ่งหนึ่งที่เป็นพฤติกรรมที่นักศึกษาแสดงเสมอคือการขาดความมั่นใจในตนเอง สอดคล้องกับการศึกษา จอร์แดน (Jordan, 1970) เกี่ยวกับการยอมรับบทบาทของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ พบว่านักศึกษามีความวิตกกังวลมีข้อขัดแย้งระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ สอดคล้องกับการศึกษาของ บาชุส (Bachus , 1972) เกี่ยวกับการวิเคราะห์การเตรียมตัวทางวิชาการที่พบว่านักศึกษายังไม่ค่อยกระตือรือร้นในการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ ข้อค้นพบคือต้องมีการปรับปรุงเตรียมครูทางด้านวิชาการ คล้ายคลึงกับการศึกษาของ เดชกุล มัทวานุกูล (2554) ซึ่งสรุปสภาพและประสิทธิภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ว่า นักศึกษาเห็นว่าตนเองมีความพร้อมในการนำความรู้และทฤษฎีในกลุ่มวิชาเฉพาะด้านและวิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และนักศึกษาได้แสดงความพร้อมที่จะรับการพัฒนาและการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือกันในกลุ่มให้มีความสามารถในการทำวิจัยชั้นเรียนให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ โดยนักศึกษามีข้อเสนอขอรับการอบรมเตรียมความพร้อมในการทำวิจัยชั้นเรียน โดยนำเสนอให้เป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ผลการศึกษาพื้นฐานทักษะการวิจัยชั้นเรียนของครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา พบว่าการทำวิจัย การศึกษามีปานกลางเพราะส่วนใหญ่ของคณะครูในโรงเรียนมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ทางด้านการศึกษา โรงเรียนตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัย ถือว่ามีบรรยากาศในการศึกษาต่อค่อนข้างสูง คณะครูจึงมีประสบการณ์ในการทำวิจัยทางการศึกษากันเกือบทั้งหมด แต่การวิจัยชั้นเรียนพบว่ามีผลงานที่ปรากฏในระดับน้อย สนทนาสอบถามพบว่าโรงเรียนยังไม่กำหนดไว้เป็นนโยบายในเชิงการบริหาร รวมทั้งปัญหาอื่นๆของครู ตรงกับประเด็นการศึกษาของสมคิด พุฒามี (2539) ที่พบว่าการทำวิจัยชั้นเรียนของครูนั้นได้แก่ ปัญหาเทคนิคการวิจัยชั้นเรียน ปัญหาการบริหารงานวิจัย

ปัญหาที่ผู้วิจัยขาดความรู้ความสามารถ ปัญหาการขาดผู้ช่วยเหลือ ส่วนการศึกษาของ สุวัฒนา สุวรรณเขต (2540) ได้พบว่า ปัญหาการทำวิจัยชั้นเรียนของครูคือ ครูใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการสอน ขาดที่ปรึกษาผู้ช่วยเหลือทางวิชาการ ปัญหาการผลิตรายงานการวิจัย ส่วนสุภาภรณ์ มั่นเทศวิทย์ (2545) เสนอเพิ่มเติมไว้ว่า ครูขาดความตระหนักรวมทั้งเห็นว่างานวิจัยเป็นเรื่องยาก ขาดเอกสารตัวอย่างที่ชัดเจน และสุวิมล ว่องวานิช (2547) สรุปข้อค้นพบไว้ว่า ครูเข้าใจคลาดเคลื่อนระหว่างวิจัยทางการศึกษากับวิจัยชั้นเรียนประเด็นปัญหาจึงไม่ตรงกับสถานการณ์จริงของชั้นเรียนกับประเด็นในการทำวิจัยเพียงเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเท่านั้น อย่างไรก็ตามจากการสนทนาร่วมกัน คณะครูและผู้บริหาร โรงเรียนสาธิตแสดงความคิดเห็นว่าจะต้องใช้โครงการครั้งนี้ให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาเรียนรู้ไปกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้กระบวนการร่วมมือกันร่วมในการดำเนินการและศึกษาเรียนรู้ร่วมกับนักศึกษาและนักวิจัย ตลอดจนศึกษาคู่มือกิจกรรมในการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกัน ไปพร้อมกันซึ่งน่าจะทำให้การทำวิจัยชั้นเรียนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีโอกาสในการแพร่ขยายต่อไป

ผลการสร้างความตระหนักในการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ในการประชุมกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่างทราบล่วงหน้าจากรุ่นพี่ โปรแกรมวิชาสาขาวิชา รวมทั้งการรับการปฐมนิเทศจากศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูว่าการฝึกประสบการณ์เต็มรูปแบบ งานที่ต้องกระทำให้สำเร็จนอกจากการสอนคือการทำวิจัยชั้นเรียน นักศึกษาต่างตระหนักถึงปัญหาการทำวิจัยชั้นเรียนของตนเองและเต็มใจที่จะให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมาช่วยเหลือโดยการร่วมมือกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เอกภูมิ จันทระขันตี , ชาตรี ฝ่ายคำตา และวรรณทิพา รอดแรงคำ (2555) ที่พบว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลที่ต้องช่วยกันดำเนินการร่วมกันหลายอย่าง งานจึงจะดำเนินการสู่ความสำเร็จ โดยมีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นผู้เยาว์ที่ต้องเรียนรู้ให้เข้าใจ เชื่อมโยงทฤษฎีและการปฏิบัติ คล้ายคลึงกับการศึกษาของ ณัฐธิดา พิมพ์หิน (2551) การนิเทศการปฏิบัติจากครูพี่เลี้ยงเป็นการสร้างการพัฒนาความสำเร็จในความสามารถของตนจากการรับรู้ประสบการณ์ของผู้อื่น รวมถึงการที่นักศึกษาได้รับทราบหน้าที่ที่จะต้องกระทำจากศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคือการสอนและการวิจัยชั้นเรียน จึงทำให้นักศึกษาตระหนักและพึงพอใจต่อการที่มีโครงการที่จะช่วยพัฒนาและผลักดันให้การดำเนินการวิจัยชั้นเรียน ดำเนินไปสู่ความสำเร็จ ในส่วนครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา และผู้บริหารโรงเรียนรับทราบสภาพปัญหาการทำวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษามาโดยตลอดระหว่างรุ่นต่อรุ่น รวมทั้งความตระหนักต่อบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อนักศึกษาในฐานะการเป็น โรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่จะต้องช่วยแนะนำดูแลจนสำเร็จผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา เองก็มี

ความสนใจต่อกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ผ่านมาสอดคล้องกับการศึกษาของ อรรถณพ แสงแจ่ม (2548) ที่พบว่าปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยรวมมี 3 ด้าน คือด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบูรณาการการศึกษาและด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นการที่มีโครงการมาศึกษาวิจัยและสนับสนุนการดำเนินการ โดยแสวงหาการร่วมมือกันจึงเป็น สิ่งที่คณะครูเห็นว่าจะช่วยให้การทำหน้าที่ของตนนั้นยังมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น และผลการเรียนรู้จะ ได้ปรับใช้ดำเนินการในโอกาสต่อไปจึงมีความเต็มใจที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการรับโครงการนี้มา ดำเนินการในโรงเรียน

ผลการสังเคราะห์กิจกรรมและความสัมพันธ์การดำเนินการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกัน ของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สามารถร่วมมือกัน วิเคราะห์ ถึงการพัฒนาการทำวิจัยชั้นเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ โดยมีข้อเสนอต่างๆที่หลากหลาย ทำให้ที่ประชุมเกิดภาพความคิดร่วมที่กว้าง ไกลมองเห็นแนวทางที่จะทำให้การดำเนินการทำวิจัยใน ชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีประสิทธิภาพได้ จึงได้ระดมความคิดเห็นแล้ว รวบรวมกำหนดเป็นแนวคิดการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครู ได้เป็นผลสำเร็จเป็นลำดับ ดังแสดงไว้เป็นแผนภูมิที่ 7 และแผนภูมิที่ 8 โดยมีองค์ประกอบ หลัก 4 องค์คือ การช่วยเหลือกัน การยอมรับความสามารถกัน การร่วมมือกัน และการมีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งกันและกัน มีการวิเคราะห์กิจกรรมที่เกี่ยวข้องในแต่ละองค์ประกอบสัมพันธ์กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้นำความคิดเห็นพื้นฐานมาร่วมสรุปการคิดกันเป็นองค์รวม มีการ แสดงความคิด เสนอแนวทาง มีการซักถามความคิดเห็นร่วมกัน มีการร่วมกันอภิปรายด้วย บรรยากาศการร่วมมือกัน ทุกฝ่ายแสดงความรู้สึกของการเป็นเจ้าของงาน โครงการร่วมกัน ให้การมี ส่วนร่วมและร่วมมือกันอย่างเต็มใจ มีความเป็นกันเองจนสามารถทำการสังเคราะห์ กิจกรรมและ ความสัมพันธ์เป็นแนวคิดการดำเนินการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันพัฒนานักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ นำเสนอไว้เป็นแผนภูมิที่ 9 ซึ่งความสำเร็จที่เกิดขึ้นน่าจะมาจาก ประสบการณ์ทำงานของคณะครูที่ผ่านมาในงานปฏิรูปการศึกษาจนผ่านงานการประกันคุณภาพ มาแล้วถึง 3 รอบ สอดคล้องกับการศึกษาของ กิตยวดี บุญเชื้อ (2546) ที่พบว่าการพัฒนาครูทั้ง โรงเรียนทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูกันเอง ครูจะมีความมุ่งมั่นพัฒนาทุกสิ่งทุกอย่างด้วย ความจริงใจและมุ่งมั่น มีความรู้สึกที่เป็นมิตรมีวิญญูณนักวิชาการที่เห็นการณ์ไกล และข้อค้นพบ ของ นางลักษณ์ วิรัชชัย และเลขา ปิยะอัจฉริยะ (2544) ที่วิจัยปฏิรูปการเรียนรู้ของโรงเรียนนำร่อง ระดับชาติ พบในประเด็นหนึ่งว่า การประกันคุณภาพภายในและประกันคุณภาพภายนอกของ สถานศึกษาจะทำให้เกิดผลการพัฒนาคุณภาพตนเองของครูและผู้บริหาร ที่ประชุมมีข้อเสนอใน การเตรียมความพร้อมนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เห็นควรให้มีการอบรมสร้างความ

พร้อมการทำวิจัยชั้นเรียนนำเสนอไว้เป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ โดยนักวิจัยเลือกการใช้คู่มือกิจกรรมในการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกัน แล้วแสดงไว้เป็นส่วนหนึ่งในกรอบแนวคิดดังกล่าว คณะครูส่วนใหญ่คุ้นชินต่อกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนางานสถานศึกษามาก่อน เป็นกลุ่มผู้นำในการระดมสมองร่วมกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นการสนทนาเพื่อระดมความคิดเห็น และผู้ช่วยนักวิจัยช่วยบันทึกหรือซักถามประเด็นต่างๆเพิ่มเติมการนำเสนอมีการสอดแทรกส่วนต่างๆให้มีความสมบูรณ์ แสดงความสัมพันธ์ของทั้ง 4 ขั้นตอน เห็นปัจจัยที่ชัดเจน เช่น ปัจจัยส่งเสริม กระบวนการบริหาร รวมทั้งผลลัพธ์ ผลกระทบของโครงการนำให้ที่ประชุมพิจารณาจนได้ข้อสรุป

ผลการสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมในการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกัน นักศึกษาได้เสนอให้มีการอบรมสร้างความพร้อมในการทำวิจัยชั้นเรียน จากการศึกษาของ วิทยา ไล่ทอง (2544) ได้แสดงข้อค้นพบไว้ว่ากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมักทำให้นักศึกษามีความวิตกกังวลในการปฏิบัติงาน ความจริงแล้ว นักศึกษาฝึกประสบการณ์อาจมีความรู้ความสามารถที่พร้อมแล้วต่อการปฏิบัติแต่ยังขาดความมั่นใจในตนเองเป็นส่วนใหญ่ จึงควรได้รับการช่วยเหลือทางจิตวิทยา หรือการเสริมสร้างการปฏิบัติให้เกิดความมั่นใจในตนเอง โดยผู้เกี่ยวข้องตามสมควร สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ สุวิมล ว่องวานิช (2544) ที่เสนอไว้ว่า ผู้มีหน้าที่นิเทศก์ ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง ควรให้ความรู้และการปฏิบัติงานวิจัยแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ส่งเสริมเอกสารตัวอย่าง ส่งเสริมการแก้ปัญหา สอดคล้องกับการศึกษาของ กานดา พูนลากทวี และ วรรณดี แสงประทีปทอง. (2545). ศึกษาการทำวิจัยชั้นเรียนของครูในโครงการโรงเรียนปฏิบัติการเรียนรู้พบว่า การพัฒนาครูให้มีความสามารถการทำวิจัยชั้นเรียนมีหลายรูปแบบ เช่น การเข้าอบรมการศึกษาตำราหรือเอกสาร การศึกษาตัวอย่างผลงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน การปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ การปฏิบัติจริงเป็นต้น ผู้วิจัยเคยมีประสบการณ์ร่วมจัดทำเอกสารการทำวิจัยชั้นเรียนของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ และการเป็นวิทยากรอบรมพัฒนาครูผู้ต้องการทำผลงานวิชาการของสำนักงานวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่จึงได้เลือกวิธีการให้การอบรม และการปฏิบัติโดยจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมในการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันขึ้น และจัดอบรมให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโครงการ 4 ครั้ง ก่อนเสนอเค้าโครงการทำวิจัยกับทางโรงเรียนของแต่ละคน ซึ่งพบว่านักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมตามคู่มือและปกป้องบทความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นจากบทความรู้และบทความกิจกรรมเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามนักศึกษาทั้งหมดต่างเคยศึกษาการวิจัยการศึกษาตามรายวิชามาก่อนทั้งสิ้น ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นอาจมาจากทุนเดิมเป็นส่วนใหญ่ ผู้วิจัยเห็นว่ากิจกรรมในส่วนนี้เป็นเพียงการสร้างความพร้อม ความเข้าใจ ความคุ้นเคย เป็นเทคนิคการสร้างความมั่นใจให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นการ

แสดงความเอาใจใส่ ที่จะทำให้การดำเนินการตามโครงการลุล่วงไปด้วยดี และเป็นการสร้างพฤติกรรมที่สำคัญตามองค์ประกอบกระบวนการการเรียนรู้แบบร่วมมือกันให้มีความเข้าใจที่ตรงกันยิ่งขึ้น

ผลการปรับพื้นฐานทักษะการทำวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหลังการจัดการอบรมเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในโครงการนักศึกษาโดยใช้คู่มือการจัดกิจกรรมในการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกัน ระหว่างการดำเนินกิจกรรม นักศึกษามีปัญหาการดำเนินการตามกิจกรรมอยู่บ้างอันอาจเกิดจากความไม่คุ้นเคย แต่กิจกรรมจะเริ่มทำให้นักศึกษาใกล้ชิดกับกระบวนการทำงาน มีการปรึกษาหารือร่วมมือ ช่วยเหลือกันมากยิ่งขึ้น การใช้คู่มือและปฏิบัติตามกิจกรรมช่วยให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีการทบทวนความรู้เดิมที่ผ่านมา ได้ฝึกความสามารถการเขียนการปฏิบัติตามใบงานใบกิจกรรม ได้ร่วมกันดำเนินการและปรับปรุงแก้ไขรวมทั้งได้ลงมือทำด้วยตนเองอย่างแท้จริง ผลการศึกษาของนักการศึกษาหลายท่านในการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือกันทั้ง ภาวิณี คำชารี (2550) ไชโย ยาสมุทร (2550) หรือ สุริยะ ป็องขันธ (2550) และนักการศึกษาอื่นอีกหลายท่านที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ได้ข้อสรุปตรงกันว่า เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ร่วมกันโดยการทำกิจกรรมกลุ่ม โดยผู้เรียนมีโอกาสในการเลือกการปฏิบัติ การช่วยเหลือกัน การร่วมวางแผนทำให้เรียนรู้ได้อย่างดีไม่เคร่งเครียดสนุกสนานและประสบผลสำเร็จในการเรียน การปรับพื้นฐานการทำวิจัยชั้นเรียนให้นักศึกษาโดยการใช้กระบวนการนี้ จึงทำให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ร่วมโครงการมีความมั่นใจต่อการตัดสินใจเริ่มดำเนินการมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามการเขียนงานเอกสารและการสรุปเรื่องราวต่างๆ อาจเป็นสิ่งที่นักศึกษาศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ต้องปรับตัวในการรับคำวิพากษ์คำแนะนำจากผู้ที่มีประสบการณ์ที่เหนือกว่า เพื่อให้เกิดพื้นฐานในการทำงานด้านวิชาการที่ดี มีใจกว้างเชิงวิชาการ การได้รับการร่วมมือ การช่วยเหลือและการแนะนำจากครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษาจึงมีความสำคัญต่อการปรับพื้นฐานการทำวิจัยชั้นเรียนเป็นอย่างยิ่งดังความคิดเห็นของนักศึกษาที่ได้แสดงไว้ กลุ่มนักศึกษาเองก็พยายามช่วยตนเองในการทำวิจัยชั้นเรียนทั้งในเวลาและนอกเวลาจนมีข้อเสนอของนักศึกษาที่จะร่วมกันสร้างกลุ่มวิจัยชั้นเรียนออนไลน์ขึ้น โดยมีทุกคนในกลุ่มเป็นสมาชิกรวมทั้งนักวิจัยด้วย อันชี้ให้เห็นถึงความพยายามในการพัฒนาตนเองให้พร้อมที่จะทำวิจัยชั้นเรียนให้ได้ หลังเสร็จสิ้นการเตรียมความพร้อมแล้ว นักศึกษาได้ดำเนินการด้วยตนเองเป็นรายบุคคลโดยได้ประสานกับครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษาและนำเสนอเค้าโครงการวิจัยชั้นเรียนในแต่ละห้องเรียนตามเวลาที่กำหนดเป็นผลสำเร็จ

ผลการวางระบบนิเทศติดตามงานวิจัยชั้นเรียนของโรงเรียนสาธิตสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จากรูปแบบการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ได้แสดงส่วนที่กำหนดไว้ในการบริหารให้กิจกรรมต่างๆของโครงการดำเนินการจนบรรลุผล ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติงานมีความชัดเจนในการดำเนินการของผู้เกี่ยวข้องได้มีการวิเคราะห์งานบริหารในส่วนนี้ โดยส่วนใหญ่จะเป็นบทบาทของบุคลากรฝ่ายสถานศึกษา บทบาทนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และบทบาทอาจารย์นิเทศก์ และนักวิจัย จึงมีการวิเคราะห์กิจกรรมสำคัญที่ครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา และผู้บริหารตลอดจนนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์นิเทศก์ และนักวิจัย จะต้องดำเนินการเพื่อให้การนิเทศและติดตามงานบรรลุผลตามจุดประสงค์ การศึกษาของ กิตติยวดี บุญซื่อ (2546) พบว่ารูปแบบการพัฒนาครูทั้งโรงเรียนมีความหลากหลายมาก เช่น การทำงานร่วมกันเป็นทีม การร่วมตรวจสอบผลการดำเนินการซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูกันเอง โดยผู้บริหารมีบทบาทและความรับผิดชอบที่สำคัญและยิ่งใหญ่มาก สอดคล้องกับการศึกษาและข้อค้นพบของ พิทยาภรณ์ มานะจตุ และคณะ (2547) ที่พบว่าการออกแบบระบบการนิเทศติดตามทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกิดการตระหนักรู้ในการพัฒนางานอย่างมีส่วนร่วม เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงร่วมกัน เกิดวินัยการทำงาน และเกิดวงจรการทำงานภายใต้กรอบงานที่มุ่งผลลัพธ์ที่ประชุมได้ร่วมกันเสนอความคิด อภิปรายซักถาม รวมทั้งให้ข้อมูลเบื้องต้นต่อกัน โดยอาศัยประสบการณ์การทำงาน ตรวจสอบปฏิทินของโรงเรียนทุกด้านทุกกิจกรรม ตรวจสอบปฏิทินของศูนย์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แล้วร่วมกันกำหนดเป็นกิจกรรมแสดงช่วงวันเวลาที่ผู้เกี่ยวข้องต้องทำหน้าที่ในการนิเทศติดตามงานวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้ได้งานที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ ได้แก่ การประสานโครงการ การออกคำสั่งติดตามงาน การพัฒนาเครื่องมือและการใช้เครื่องมือการวิจัย การพัฒนาและส่งงานเพื่อการตรวจสอบในแต่ละตอน การดำเนินการวิจัยชั้นเรียนในแต่ละห้องเรียนที่ใช้นวัตกรรมจัดกระบวนการเรียนรู้ การตรวจสอบและการแนะนำ การอำนวยความสะดวก การสรุปเขียนรายงาน การเสนอผลต่อเวทีประชาคม การส่งรายงานผลฉบับสมบูรณ์ เป็นต้น ผลการดำเนินการได้ตารางกิจกรรมและปฏิทินการวางระบบนิเทศติดตามงานวิจัยชั้นเรียนของโรงเรียนสาธิตสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ทุกคนรับทราบยอมรับและใช้เป็นเอกสารสำคัญที่กำหนดเวลาในการปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งการดำเนินการในส่วนนี้เป็นบรรยากาศที่ทุกฝ่ายให้ความสำคัญอย่างแท้จริงช่วยกันตรวจสอบในรายละเอียดของความเป็นไปได้ของระบบเพื่อให้การดำเนินการประสบปัญหาน้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม สังเกตได้ว่าช่วงเวลาที่กำหนดไว้มีความยืดหยุ่นพร้อมใช้สำหรับแก้ไขปัญหาไม่ให้เกิดความรู้สึกที่กดดันแต่อย่างใด

ผลการพัฒนารูปแบบการดำเนินการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกัน ของนักศึกษาฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จากการดำเนินการและการระดมความคิดเห็นจากประสบการณ์ตรงของผู้เกี่ยวข้องทำให้โครงการมีความก้าวหน้า การประชุมสนทนากลุ่มเป้าหมาย และการแสดงความคิดเห็น การลงมือปฏิบัติต่างๆ มีทั้งที่เป็นการวางแผนการทำงานเป็นการล่วงหน้า และมีทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆจนเกิดเป็นแผนภูมิ บทบาทความสัมพันธ์ กิจกรรม กำหนดการที่มีความชัดเจนนำไปปฏิบัติได้ ผู้วิจัยจึงได้นำประเด็นต่างๆเหล่านี้ไปทำการสังเคราะห์ให้สอดคล้องกับรูปแบบต่างๆที่ที่ประชุมร่วมกันกำหนดไว้เป็นกรอบความคิดและรูปแบบการดำเนินการที่ผ่านมาจนค้นพบเป็นรูปแบบการดำเนินการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกัน ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้ตั้งชื่อว่า 4S Model ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้น คือ ขั้น SWOT ขั้น SETTLE ขั้น STEERAGE และขั้น STEPPING โดย 3 ขั้นแรกเป็นหัวใจในการดำเนินการคือการทบทวนสภาพปัญหา นำพาสู่การปฏิบัติ และระมัดระวังควบคุมการดำเนินการ ส่วนขั้นสุดท้าย เป็นการติดตามหาความสำเร็จ และนำสิ่งที่เกิดขึ้นไปเป็นบทเรียนเพื่อการพัฒนาและสร้างก้าวอย่างที่ยั่งยืนต่อไป ดังแสดงไว้เป็นแผนภูมิที่ 11 การพัฒนารูปแบบการดำเนินการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันนี้จะช่วยในการเฝ้าระวังและใช้ในการตรวจสอบการทำงานของผู้เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี

3.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา ผู้บริหาร และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อรูปแบบการดำเนินการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นการศึกษาที่พบว่ามีความสำเร็จที่เกิดขึ้นต่อรูปแบบการร่วมมือกันของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งด้านความพึงพอใจและความสามารถในการปฏิบัติงาน และกิจกรรมให้สำเร็จลุล่วง การเกิดผลงานที่สังเกตได้ โดยมีการเสนอผลและอภิปรายผล ตามลำดับดังนี้

ผลการใช้คู่มือการจัดกิจกรรมในการทำวิจัยชั้นเรียนในความคิดเห็นของนักศึกษา ซึ่งได้แสดงความพึงพอใจค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุดคือคู่มือการจัดกิจกรรมในการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันช่วยในด้านช่วยเหลือกัน อาจเป็นเพราะนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเองยังต้องการรับการนิเทศช่วยเหลือแนะนำจากทั้งอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ เดชกุล มัทวานุกูล (2554) ที่สรุปการศึกษาวิเคราะห์แนวทางการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสวนความคิดเห็นของนักศึกษาไว้ว่า นักศึกษายังมีความเห็นว่าตนเองยังไม่พร้อมพอในการฝึกปฏิบัติการสอนจริงในโรงเรียนและต้องการรับการแนะนำจากอาจารย์นิเทศ และครูพี่เลี้ยงอย่างใกล้ชิด เมื่อโครงการได้มีการจัดอบรมโดยการใช้คู่มือการจัดกิจกรรมในการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันนักศึกษาได้ปรึกษาหารือร่วมกันปฏิบัติอย่างใกล้ชิด มีการนำประเด็นต่างๆมาแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เรียนรู้และ

ช่วยเหลือกันทั้งในระหว่างอบรม และในส่วนที่นักศึกษาได้ตั้งกลุ่มวิจัยชั้นเรียนออนไลน์ขึ้นตามที่ นักศึกษาจัดดำเนินการกัน และได้นำผลความพึงพอใจแจ้งให้นักวิจัยทราบจึงเกิดผลความพึงพอใจ ในด้านนี้อย่างชัดเจน ประเด็นที่มีการแสดงความพึงพอใจปานกลางคือความสามารถในการเลือก ปัญหาในการทำวิจัยชั้นเรียนนั้น นักศึกษาน่าจะกังวลว่าสิ่งที่คิดเห็นตรงกับความคิดของครูที่เลี้ยง/ ครูที่ปรึกษาหรือไม่ รวมทั้งการที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนที่ไม่มากนักจนมองเห็นปัญหาวิกฤติไม่ชัดเจน หรือการไม่กล้าตัดสินใจซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นปกติของผู้มี ประสบการณ์ในการทำวิจัยชั้นเรียนค่อนข้างน้อย สอดรับกับการศึกษาของ บุญญาพร ฉิมพลอย (2544) ที่กล่าวว่ากระบวนการวิจัยชั้นเรียนต้องเริ่มต้นจากการกำหนดปัญหาการวิจัย การวิเคราะห์ ปัญหาการออกแบบการวิจัย และการดำเนินการหาวิธีการแก้ปัญหาให้ได้ อีกประเด็นหนึ่งที่มีความ พึงพอใจปานกลางคือความสามารถในการกำหนดเครื่องมือต่าง ๆ ในการทำวิจัยชั้นเรียนที่นักศึกษา จะต้องเรียนรู้และจัดทำนวัตกรรมขึ้นมาเป็นการดำเนินการด้วยตนเองอย่างแท้จริง การวิจัยชั้น เรียนเป็นการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมและมีกระบวนการทำงานที่เป็นวิทยาศาสตร์ตรวจสอบได้ ต้องอาศัยการลงมือปฏิบัติจริงในทุกขั้นตอน เป็นการทำงานที่ต้องอาศัยความพากเพียร อดทนและ เอาใจใส่ต่องาน อย่างไรก็ตามผลการใช้คู่มือกิจกรรมในการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันทำให้นักศึกษามีความสุขและความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก รวมทั้งได้เรียนรู้การจัดการกิจกรรมใน การทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันยิ่งขึ้น

ผลการแสดงความคิดเห็นความพึงพอใจของครูที่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา ต่อความสามารถใน การเขียนเค้าโครงการวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในเบื้องต้นก่อนเริ่ม โครงการครูที่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา เคยแสดงความหนักใจต่อการทำวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูไว้มาก นับแต่ความกระตือรือร้นที่จะทำ การเขียนโครงการที่ทำให้หนักใจ ต่อการตรวจการแนะนำที่แสดงถึงพื้นความรู้ความเอาใจใส่ จนทางโรงเรียนเสนอให้ผู้วิจัยในฐานะ อาจารย์ผู้สอนในคณะครุศาสตร์กำหนดการพัฒนา นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้พร้อม ก่อนการดำเนินการวิจัยชั้นเรียนโดยให้มีการอบรมพัฒนาซึ่งผู้วิจัยได้เลือกการใช้คู่มือกิจกรรม ดังกล่าว เมื่อกระบวนการสร้างความพร้อมดำเนินการเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นครูที่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา ในด้านความสามารถในการเขียนเค้า โครงการวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยผลเฉลี่ยพฤติกรรม ความสามารถโดยรวมครูที่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษาเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับมาก อันถือได้ว่าการเตรียม ความพร้อมให้นักศึกษาเป็นเบื้องต้นในการทำวิจัยชั้นเรียนโดยใช้คู่มือการจัดการกิจกรรมในการทำวิจัย ชั้นเรียนแบบร่วมมือกันประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับสิ่งที่ ละออง ลำเทียน (2551) พบ นั่นคือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างความรู้แบบร่วมมือกันจะเกิดผลสำเร็จในการเรียนรู้

ยิ่งขึ้น และทั้งนี้อาจรวมทั้งจากการที่นักศึกษาได้มีการปรึกษาครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด ก่อนการเขียนเค้าโครงการวิจัยชั้นเรียนด้วย จึงทำให้พบว่าประเด็นความคิดเห็นด้านหัวข้อโครงการ ตรงกับประเด็นปัญหาของชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมสูงที่สุดซึ่งก่อนหน้านี้จากการสอบถามความคิดเห็นการใช้คู่มือการจัดกิจกรรมในการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันนักศึกษาเห็นว่าตนเองมีความสามารถในระดับปานกลาง ซึ่งมากขึ้นจากการตรวจสอบพื้นฐานเดิม ส่วนประเด็นที่ครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษาให้ความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยโดยรวมต่ำที่สุดคือการเขียนและการเสนอโครงการวิจัย อยู่ในเวลาที่เหมาะสม เป็นประเด็นปัญหาด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับระดับนโยบายของมหาวิทยาลัยที่น่าจะต้องยกประเด็นการนำเสนอเพื่อหาแนวทางดำเนินการต่อไป สำหรับในประเด็นการเขียนหลักการและเหตุผลของเค้าโครงการวิจัย มีค่าเฉลี่ยโดยรวมต่ำที่สุดเท่ากันเช่นกัน มีข้อเสนอแนะว่านักศึกษาควรได้มีการศึกษาประเด็นปัญหาของตนที่จะนำมาศึกษาวิจัยให้ลุ่มลึก ศึกษาวิธีการเขียนหลักการเหตุผลและทำความเข้าใจสภาพปัญหาจากงานวิจัยอื่นหลายๆฉบับเพื่อเรียนรู้วิธีการเขียนที่ชัดเจน ฝึกฝนความสามารถในการเขียนเอกสารให้มากขึ้น

ผลการแสดงความคิดเห็นความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา ต่อรูปแบบการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่าครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา แสดงความคิดเห็นต่อรูปแบบการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกัน มีความคิดเห็นด้านความพึงพอใจ ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น โดยมีความเห็นสอดคล้องกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจกล่าวได้ว่าครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา เป็นคนกลางที่จะเห็นว่านักศึกษามีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่อย่างไรเมื่อเข้าสู่กระบวนการร่วมมือกัน จากการสนทนาติดตามของนักวิจัยครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษาส่วนใหญ่จะพึงพอใจที่นักศึกษาในโครงการมีการปรับตัวเข้ามาปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิด แสดงออกในความกระตือรือร้นต่อการทำงานการดำเนินการเป็นไปตามระบบการนิเทศติดตามที่วางไว้ สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ความคิดเห็นต่อการที่ทุกฝ่ายใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเพื่อการทำวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาเป็นคำตอบที่ดีที่ชี้ให้เห็นว่าขั้นตอนขององค์ประกอบทั้ง 4 ข้อ ได้รับการนำไปปฏิบัติด้วยดี ทิศนา แจมมณี (2555) ได้ชี้ให้เห็นว่ากระบวนการร่วมมือกัน จะทำให้นักคลเกิดการพึ่งพากันในทางบวก การมีปฏิสัมพันธ์ส่งเสริมความเกี่ยวข้องที่ดีต่อกันของสมาชิก ความรับผิดชอบทำให้กิจกรรมลุล่วงทุกฝ่ายสบายใจ กระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นทำให้ได้ร่วมมือกัน ส่วนความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ในประเด็นความคิดเห็น การทำความเข้าใจและแสวงหาความร่วมมือกันก่อนเริ่มโครงการวิจัยกับสถานศึกษา ก็สามารถบ่งบอกตอกย้ำถึงสภาพปัญหาเดิมที่เกิดขึ้นในโรงเรียนในสภาพการทำวิจัยชั้นเรียนก่อนมีโครงการที่ทุกฝ่ายระบุดึงสภาพปัญหาทั้งตัวนักศึกษา ความไม่ชัดเจนของการเข้าไปเกี่ยวข้อง ระบบการบริหารจัดการ ความพร้อมของทุกฝ่าย การ

ประสานงานและชี้ให้เห็นว่าการทำความเข้าใจโครงการร่วมกันกว่าดำเนินการได้ ต้องมีปัญหาอุปสรรคในเชิงความคิดเห็นดำรงอยู่บ้างเช่นกัน

ผลการแสดงความคิดเห็นด้านความพึงพอใจของนักศึกษา ต่อรูปแบบการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่านักศึกษาแสดงความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกัน โดยมีความคิดเห็นด้านความพึงพอใจค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุดและมีความเห็นสอดคล้องกัน และมากที่สุดในทุกประเด็นเป็นผลที่สอดคล้องต่อการศึกษาพื้นฐานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและการศึกษาเกี่ยวกับความตระหนักในการทำวิจัยชั้นเรียนในการประชุมพบปะสนทนากันตามกิจกรรม โครงการนักศึกษาจะมีความยินดีและเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมอย่างครบถ้วนทุกครั้งเว้นแต่ผู้ที่จะต้องปฏิบัติงานที่โรงเรียนมอบหมาย สอดคล้องกับการศึกษาของ อรรถพร แสงแจ่ม (2548) ที่พบว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ยังมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอยู่หลายด้าน ทั้งด้านการสอนและอื่นๆ ยังมีความไม่พร้อมและต้องการความช่วยเหลือแนะนำ รวมทั้งการศึกษาของ เดชกุล มัทวานุกูล (2554) ที่พบว่าทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรวมทั้งตัวนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเองเห็นว่านักศึกษายังมีความพร้อมในด้านต่างๆเพื่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในระดับน้อย ดังนั้น โครงการที่ได้ร่วมกันพัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นที่พึงพอใจของนักศึกษามากทั้งการแสดงออกโดยวาจาและการกระทำ สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุดคือ ความคิดเห็นต่อความชัดเจนในการทำหน้าที่ที่ปรึกษางานวิจัยชั้นเรียนของสถานศึกษา นั่นคือ ความพึงใจที่โรงเรียนมีคำสั่งการแต่งตั้งครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษาให้ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ใกล้ชิดกับนักศึกษาที่สุดอยู่แล้ว โดยเป็นการกระจายความรับผิดชอบในงานการวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นครั้งแรกของโรงเรียนสาธิตสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่เป็นไปตามข้อเสนอของคณะครูในโรงเรียน

ผลการแสดงความคิดเห็นด้านความพึงพอใจของผู้บริหาร ต่อรูปแบบการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่าผู้บริหารแสดงความคิดเห็นต่อรูปแบบการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยมีความคิดเห็นด้านความพึงพอใจค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีความเห็นสอดคล้องกันเกือบทุกประเด็น จากการศึกษาพื้นฐานของโรงเรียนจะเห็นว่าผู้บริหารมีความห่วงใยทั้งด้านประสิทธิภาพคือการดำเนินการได้เสร็จสิ้นทันตามกำหนด รวมทั้งปัญหาด้านคุณภาพคือทำอย่างจริงจังถูกต้อง เมื่อมีโครงการผู้บริหารค่อนข้างจะเห็นแนวทางที่ชัดเจนรวมทั้งทราบถึงสมรรถนะของครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษาที่จะช่วยร่วมมือกันกับนักศึกษาและฝ่ายต่างๆจนบรรลุงาน

จากการติดตามงานของผู้วิจัยโดยสนทนารายอย่างไม่เป็นทางการ พบว่าผู้บริหารเองก็มีการติดตามงานอย่างใกล้ชิด ให้การอนุเคราะห์สนับสนุนในด้านต่างๆตามที่ร้องขอมา ได้เห็นการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของทุกฝ่ายได้ชัดเจนและพึงพอใจต่อโครงการที่จะช่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้นได้ เป็นหน้าที่และภารกิจอันสำคัญของผู้ทำหน้าที่บริหารงานโรงเรียน สอดรับกับการศึกษาของ นงลักษณ์ วิรัชชัย และเลขา ปิยะอัจฉริยะ (2544) ที่พบว่าการปฏิรูปโรงเรียนต้องมีสิ่งเชื่อมโยงกันคือ ปฏิรูปผู้เรียน ปฏิรูปครู ปฏิรูปการบริหาร การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก ผู้บริหารมีมุมมองที่กว้างไกลจึงเห็นโอกาสในการพัฒนาทุกสิ่งเป็นผลดีที่เกิดขึ้นต่อสถานศึกษาในทุกด้านจึงให้การสนับสนุนและติดตามงาน โดยแสดงความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุดในประเด็นถึง 5 ประเด็นคือ ความคิดเห็นต่อความชัดเจนตามคำสั่งในการทำหน้าที่ที่ปรึกษางานวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาในการดูแล ความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษา ความคิดเห็นต่อการที่สถานศึกษาได้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยชั้นเรียนให้นักศึกษา ความคิดเห็นต่อการที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้การประสานความร่วมมือการทำงานวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษา และความคิดเห็นต่อการที่ทุกฝ่ายใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเพื่อการทำงานวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษา ส่วนประเด็นความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุดคือ ความคิดเห็นต่อการดำเนินการวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและระยะเวลา จะเห็นได้ว่าเรื่องข้อจำกัดของเวลาที่ให้นักศึกษาเริ่มทำงานวิจัยชั้นเรียน ยังเป็นประเด็นที่ทุกฝ่ายเห็นว่าเป็นประเด็นปัญหาที่น่าจะมีการเสนอฝ่ายบริหารในมหาวิทยาลัยได้ทราบและพิจารณาต่อไป

3.3 การศึกษาประสิทธิภาพการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือกันพัฒนาความสามารถในการดำเนินการงานวิจัยชั้นเรียน ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้ผลสำเร็จคือ การทำงานวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกัน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะบุคลากรในโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเต็มที่ การวิจัยชั้นเรียนที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูดำเนินการมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ที่ดี โครงการทำให้เกิดผลกระทบกับการดำเนินการจัดการศึกษาต่อไปของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยมีการเสนอผลและอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

ผลการทำงานวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกัน การดำเนินการของโครงการในครั้งนี้นับบทบาทและกิจกรรมต่างๆของผู้เกี่ยวข้องได้ถูกกำหนดร่วมกันไว้ในการประชุมในหลายๆ โอกาสจนได้ถูกกำหนดเป็นแผนภูมิที่ใช้กำกับการปฏิบัติและศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการร่วมมือกัน ได้แก่ การช่วยเหลือกัน การยอมรับความสามารถกัน การร่วมมือกัน และการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ตลอดจนการวางระบบนิเทศติดตามงานวิจัยชั้นเรียนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ

เชิงใหม่ขึ้น จะเห็นได้ว่ามีกิจกรรมที่เป็นรายละเอียดในการร่วมมือกันมาก ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องช่วยกันดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดอย่างเคร่งครัด จึงจะเกิดผลความก้าวหน้าและผลสำเร็จในงาน บุคลากรในโรงเรียนสาธิตมีอยู่ในจำนวนจำกัด ผู้วิจัยได้ตรวจสอบศึกษากับทางโรงเรียนพบว่าผลความสำเร็จที่เกิดขึ้น เกิดจากการที่ทุกฝ่าย โดยเฉพาะ โรงเรียนที่ต้องทำหน้าที่ในการช่วยดำเนินการร่วมมือไปกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ให้การร่วมมือในทุกกิจกรรมของโครงการอย่างแท้จริงโดยอาจร่วมในบทบาทที่เกี่ยวข้องในหลายบทบาท เช่นเป็นทั้งผู้บริหาร เป็นทั้งครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษาที่ชี้ให้เห็นถึงการร่วมมือกันด้วยความเต็มใจ นอกจากนี้ในการศึกษาความคิดเห็นพฤติกรรมในการปฏิบัติตามขั้นตอน กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน พัฒนาศาสนาของนักศึกษาในการวิจัยชั้นเรียนของผู้เกี่ยวข้อง โดยนักศึกษา ครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษาผู้บริหารพบว่าความคิดเห็นพฤติกรรมในการปฏิบัติตามขั้นตอน กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน พัฒนาศาสนาของนักศึกษาในการวิจัยชั้นเรียนของผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด เฉลี่ยระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเห็นสอดคล้องกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าทุกฝ่ายมีจุดเริ่มต้นของการดำเนินการร่วมกันที่มีความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันมาก เมื่อนำสิ่งที่กำหนดกันขึ้นไปใช้มีการรักษารูปแบบกระบวนการ และกิจกรรมตามที่กำหนดการร่วมมือกันเป็นอย่างดีจนต่างมีมุมมองที่ตรงซึ่งกันและกันดังที่ปรากฏ โดยขึ้นการช่วยเหลือกันประเด็นที่เฉลี่ยระดับความคิดเห็นสูงสุดคือการมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการและให้ข้อเสนอแนะการดำเนินการของ ครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา ซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ ที่ชี้ให้เห็นว่าครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา ได้เสียสละในการให้ความใกล้ชิดดูแลตั้งแต่แรกเริ่มของการวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาเลยทีเดียวที่เป็นยอมรับและเป็นความต้องการอย่างยิ่ง ในประเด็นที่มีความเห็นเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดการวางแผนให้เกิดการเข้าร่วมการเขียนเค้าโครงการวิจัยร่วมกัน นั้นเป็นความจริงที่ว่าในกลุ่มการจัดการจัดกิจกรรมในการทำวิจัยชั้นเรียนแบบร่วมมือกันแม้จะให้แนวทางเริ่มต้นของกิจกรรมกลุ่มที่เป็นการวางพื้นฐานหรือเป็นการฝึกฝนทดลองเขียนแต่ในความเป็นจริงเมื่อมีการลงมือสู่การปฏิบัติ การเขียนเค้าโครงการวิจัยย่อมต้องแสดงออกเป็นรายบุคคล ขึ้นการยอมรับความสามารถกันประเด็นที่เฉลี่ยระดับความคิดเห็นสูงสุดคือการปฏิบัติการให้มีส่วนร่วมกันในการนิเทศติดตามงานของครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา กล่าวได้ว่า พฤติกรรมในการปฏิบัติตามขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือกันนั้น นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูยังเป็นเพียงผู้เยาว์ ที่ยอมรับในความสามารถและประสบการณ์ของครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา รวมทั้งความเข้าใจในระบบการนิเทศติดตามงานที่จะช่วยทำให้งานมีคุณภาพและเสร็จสิ้นตามกำหนด และชี้ให้เห็นว่าครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษาได้ดำเนินการตรงตามการวางระบบนิเทศติดตามงานวิจัยชั้นเรียนของโรงเรียน ส่วนขึ้นการร่วมมือกันประเด็นที่เฉลี่ยระดับความคิดเห็นสูงสุดคือการจัดการให้มีการนำเสนอผลการวิจัยชั้นเรียนด้วยวาจาของนักศึกษาเป็น

รายบุคคลในโรงเรียน จากผลที่เกิดขึ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องกันในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่แสดงให้เห็นว่าทุกฝ่ายให้ความสำคัญกับผลงานการปฏิบัติ มีความมั่นใจว่าผลจากการทำงานแบบร่วมมือกันควรจะถูกตรวจสอบได้จากผู้อื่น ทุกฝ่ายกล้าที่จะให้มีการนำเสนอผลงาน และรับข้อเสนอแนะต่าง ๆ ถ้าหากว่าจะมี เพราะทุกฝ่ายมีความรู้สึกร่วมกันว่าผลงานของนักศึกษา แต่ละคนต้องสามารถรับฟังและปรับแก้ไขกันได้ และในขั้นการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน นับเป็นขั้นที่ประสบความสำเร็จสูงสุดโดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในขั้นนี้อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการแสดงโดยข้อมูลทางวาจาของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ที่ดีขึ้น อย่างชัดเจนระหว่างนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกับบุคลากรของโรงเรียน ประเด็นเฉลี่ย ระดับความคิดเห็นสูงสุดคือการจัดให้นักศึกษาได้นำเสนอผลสรุปการวิจัยต่อเวทีประชาคม การดำเนินการในครั้งนี้นี้ผลงานที่เกิดขึ้นเป็นผลจากความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกันของทุกคน จนทุกฝ่าย เห็นว่าเป็นผลงานโดยรวม ของโรงเรียนด้วย มีความคาดหวังกันว่าผลงานในครั้งนี้มีคุณภาพ มี ประสิทธิภาพเพราะมีระบบการเข้าร่วม การตรวจสอบ ตั้งแต่ต้นจนถึงเสร็จสิ้นโดยมีการนำเสนอ กับประชาคมอย่างเป็นทางการ ที่ให้ทั้งความภูมิใจ ความมั่นใจ การยอมรับ รวมทั้งการที่ สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะได้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่เป็น ประโยชน์สูงสุดต่อไปสำหรับการทำวิจัยชั้นเรียน ผลสำเร็จของโรงเรียนในครั้งนี้นี้ซึ่งให้ เห็นความก้าวหน้าของโรงเรียนที่น่าภาคภูมิใจสอดคล้องกับการพิจารณาได้ในขั้นการเป็นโรงเรียน ปฏิรูปการเรียนรู้ที่เป็นข้อค้นพบของ นงลักษณ์ วิรัชชัย และเลขา ปิยะอัจฉริยะ (2544) ที่ กล่าวว่าโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้จะต้องมี 5 ส่วนที่เกี่ยวข้องกัน

1. ปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกด้านให้ เต็มตามศักยภาพ
2. ปฏิรูปการสอนของครูมีการพัฒนาสิ่งทดลองใหม่ๆเพื่อคุณภาพของนักเรียน
3. ปฏิรูปการบริหารของผู้บริหาร มีการทดลองค้นคว้าหาเทคนิคใหม่เพื่อแก้ปัญหาครูและ ผู้เรียน
4. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามาจากผลการได้พัฒนาครูและผู้บริหารดำเนินการ ทั้งโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน
5. ประกันคุณภาพภายนอก ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการต่างๆทำให้โรงเรียนมีฐานข้อมูล และความพร้อมในการรับการประเมินภายนอก

ผลของประสิทธิภาพ/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ การศึกษาประสิทธิภาพผู้วิจัยศึกษาจาก ความคิดเห็นในการเขียนรายงานการวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เข้าร่วม โครงการ โดยครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา โดยรวมค่าเฉลี่ยความคิดเห็นความสามารถในการปฏิบัติอยู่ใน

ระดับมาก มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน นักศึกษาได้ดำเนินการเสร็จสิ้นตามกำหนด เอาใจใส่และ
 ภูมิใจในงานของตนเองมาตามลำดับ การมีเพื่อนร่วมกิจกรรมตามโครงการ และประเด็นการร่วมมือ
 ที่ปรากฏชัดเจนในโรงเรียน รวมทั้งเป้าหมายความสำเร็จคือการจบการศึกษาตามหลักสูตร
 น่าจะเป็นแรงผลักดันสำคัญให้ผลงานช่วงสุดท้ายได้งานที่เป็นรูปธรรมที่ดี นักศึกษาให้ความสำคัญ
 และเอาใจใส่อย่างเต็มที่ ทำให้ประสิทธิภาพของงานเป็นที่ยอมรับของครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา
 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในประเด็น ประโยชน์ของการวิจัย เห็นผลที่อาจเกิดขึ้นหลังเสร็จสิ้น
 การวิจัยน่าจะเป็นความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา ที่มีต่องานวิจัยที่เป็นของนักศึกษาที่ไม่ใช่
 บุคลากรประจำการ การที่ยังไม่ได้รับฟังผลงานทุกชิ้น ยังมองไม่เห็นช่องทางที่ชัดเจนว่าจะนำผลที่
 เกิดขึ้นไปใช้อย่างไร ซึ่งความคิดเห็นนี้อาจแปรเปลี่ยนไปเมื่อมีการนำเสนอผลงานวิจัยชั้นเรียนต่อ
 เวทีประชาคมในโรงเรียน อีกประเด็นหนึ่งของการศึกษาประสิทธิภาพผู้วิจัย ได้ศึกษาจากผลการ
 ประเมินการทำงานวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยสถานศึกษา
 เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูพบว่า ทางสถานศึกษาให้ผลการทำงานวิจัยชั้นเรียน
 ของนักศึกษาทุกคนในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 100 จะเห็นได้ว่าผลการประเมินประสิทธิภาพ
 งานวิจัยอันเกี่ยวข้องกับ ความสำเร็จในการทำวิจัยชั้นเรียนเป็นไปตามกำหนดเวลา จนสามารถ
 เขียนเป็นรายงานการวิจัยชั้นเรียน มีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยง/ครู
 ที่ปรึกษามาโดยตลอด จึงนับเป็นความสำเร็จในการสร้างความยอมรับ ประสิทธิภาพงานวิจัยชั้น
 เรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในครั้งนี้ การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของโครงการซึ่ง
 เกี่ยวข้องกับการแสดงผลสัมฤทธิ์การทำวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาที่ สร้างนวัตกรรมที่มี
 ประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนรู้ดีขึ้นและมีความพึงพอใจต่อ
 การใช้นวัตกรรมและกระบวนการเรียนรู้ ผู้วิจัยศึกษาโดยวิเคราะห์การทำวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษา
 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในห้องเรียนต่างๆใน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่
 นักศึกษารายงานและแสดงไว้ พบว่า เมื่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เข้าร่วม โครงการ
 กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือกันพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในการทำวิจัยชั้น
 เรียน ได้มีความสำเร็จในการปฏิบัติเป็นชิ้นงานวิจัยทุกคน โดยทำการวิจัยชั้นเรียนกลุ่มสาระและชั้น
 ที่รับผิดชอบจากแนวดำเนินการโครงการวิจัยของโรงเรียนได้สร้าง นวัตกรรม เครื่องมือการวิจัย
 เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลตามระเบียบวิธีวิจัย โดยแสดงผลประสิทธิภาพนวัตกรรม ร้อยละ 80
 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้นวัตกรรมสูงกว่าก่อนใช้นวัตกรรมร้อยละ 100 และ
 แสดงความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนโดยการใช้นวัตกรรม พึงพอใจ
 มากที่สุดร้อยละ 60 สิ่งที่ทุกฝ่ายมั่นใจต่อการแสดงผลการวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึก
 ประสบการณ์วิชาชีพครูในครั้งนี้ เกิดขึ้นเพราะการร่วมมือกัน ทำให้มีความสัมพันธ์ติดตามงาน

การกำหนดเรื่องที่ทำเป็นไปอย่างเป็นที่ยอมรับกัน ความก้าวหน้าของงาน การลงมือดำเนินการในทุกระดับของการทำวิจัยชั้นเรียน การแสดงการเรียนรู้ และความสามารถที่เกิดขึ้นเป็นพัฒนาการที่ทางโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบได้ถึงความร่วมมือกัน การดำเนินการจริงชี้ให้เห็นความสามารถและความสำเร็จในการก้าวเข้าสู่กระบวนการวิจัยชั้นเรียนอย่างเต็มรูปแบบ และก่อให้เกิดผลดีต่อนักเรียน สถานศึกษา งานในหน้าที่ของครูต่อหน้าที่ด้านการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาการเรียนการสอนที่มีผลโดยตรงต่อนักเรียน ผลที่เกิดขึ้นและทำการรายงานผลการวิจัยชั้นเรียน จึงเป็นที่ยอมรับต่อผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลการวิจัยชั้นเรียนที่เกิดขึ้นในครั้งนี้

ผลกระทบของโครงการ

1) การปรับเปลี่ยนเจตคติของผู้มีส่วนได้เสีย และการเรียนรู้เจตคติ ของผู้เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ พบว่ามีผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย การปรับเปลี่ยนเจตคติของผู้มีส่วนได้เสียในการใช้กระบวนการร่วมมือกันในการทำวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้บริหารมีความภูมิใจและมั่นใจในความตระหนักและความสามารถของคณะครู ต่อการใช้กระบวนการร่วมมือกันในโรงเรียน ทราบข้อจำกัดของนครรวมทั้งการเห็นปัญหาและการนำข้อมูลจากการศึกษาไปใช้ให้เห็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา มั่นใจต่อการพัฒนาโรงเรียน โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นการบริหารอย่างมีส่วนร่วม คือคณะครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์นิเทศน์วิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ร่วมมือกัน คณะครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้เรียนรู้ความสามารถการทำงาน การช่วยเหลือกันการพบปะทำหน้าที่ต่อการพัฒนาการเรียนรู้อให้ผู้เรียน การค้นพบศักยภาพความสามารถของผู้เรียน ตลอดจน มีความมั่นใจต่อผลงาน ความก้าวหน้าในวิชาชีพของตน มีความมุ่งหวังต่อการพัฒนาวิชาชีพสูงขึ้น ทราบข้อจำกัดและสภาพปัญหาของตนและโรงเรียน นักเรียนได้เรียนรู้ได้อย่างมีความสุข ได้พบประสบการณ์เรียนรู้แปลกใหม่ที่น่าพอใจทราบผลการศึกษาของตน ผู้บริหารและครูเห็นว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการวิเคราะห์หลักสูตรและนำไปใช้มากขึ้น มีการพัฒนาแผนการสอน สื่อและนวัตกรรมต่างๆ รวมทั้งจัดบรรยากาศและพฤติกรรมที่ดีในการสอน ครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษาพึงพอใจที่เห็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกคนมีส่วนพัฒนา กระบวนการเรียนรู้และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ทำให้เกิดความก้าวหน้า ความสนใจของผู้เรียนจากวิธีการใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนรู้ พอใจที่ผู้บริหารมีส่วนร่วมสนับสนุน โดยเห็นว่าควรสนับสนุนและมีส่วนร่วมได้อีกในหลาย ๆ ด้านและควรวางกลยุทธ์พัฒนาจะทำให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นสอดคล้องกับการศึกษาค้นพบของ นุจรี ผิวนวน (2546) สรุปผลที่เกิดขึ้นกับครูที่รับการอบรม และพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจากโครงการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการฝึกอบรมครู โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่าครูมีความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร และการสอนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความ

ต้องการของผู้เรียน ครูใช้วิธีการสอนอย่างหลากหลาย เช่น การสอนแบบโครงงาน กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ฯลฯ ครูมีความสนใจเอาใจใส่ผู้เรียนดีขึ้น โดยการศึกษาให้นักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น นักเรียนบกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา ครูมีการใช้แผนการสอนรายบุคคล ครูมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการแก้ปัญหา ครูใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยลงมือปฏิบัติทุกขั้นตอนและนำไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน ครูมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาการเรียนการสอน ครูใช้กระบวนการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย ทั้งการวัดความรู้ ทักษะกระบวนการ เจตคติและคุณลักษณะ และประเมินตามสภาพจริงจากการทำแฟ้มสะสมงาน การทำโครงงาน ฯลฯ ครูให้ความช่วยเหลือ แนะนำครูที่ไม่ได้รับการอบรมได้ ครูมีความตระหนัก ในการทำวิจัยชั้นเรียนมากขึ้น ส่วน จินตนา กันธวัง (2546) ได้วิจัยและพัฒนา รูปแบบการฝึกอบรมครู โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และพบว่า ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นกับครูที่เข้าร่วมโครงการ มีการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรมทุกคน คือมีความกระตือรือร้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนในรายวิชาที่ทำวิจัย มีแนวคิดการสร้างนวัตกรรม ได้แก่ วิธีการใหม่ ๆ ชุดฝึก แบบฝึกต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น อยากรู้ การเรียนรู้มีความน่าสนใจ ครูมีความอยากรู้ผลที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนหลังจากที่ได้ใช้นวัตกรรมที่สร้างขึ้น มา ทุกฝ่ายพึงพอใจต่อกระบวนการร่วมกันมือกันในการทำวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2) ในด้านพันธกิจแนวทางใหม่ในการใช้กระบวนการร่วมมือกันที่เกิดขึ้นทุกฝ่าย เห็นว่าเป็น การเปิดการบริหารงานในแนวทางปฏิรูปการศึกษาทั้ง โรงเรียน บริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็น ฐาน แกนสำคัญอยู่ที่ผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา รวมทั้ง นักเรียนและนักวิจัยจากมหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงใหม่ การวิจัยช่วยพัฒนาความสามารถการทำวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นไปตามความต้องการบุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียน ทุกคนได้ร่วม วิพากษ์วิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีส่วนร่วม ให้การร่วมมือกันและระดมทรัพยากร สรรพกำลัง ทุกด้านมาร่วมกันทุกฝ่าย แสดงความพึงพอใจที่งานวิจัยให้ความอิสระ ไม่บังคับและมีลักษณะของ ความเป็นกัลยาณมิตรซึ่งกันและกัน เกิดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ตั้งแต่แรกเริ่มจนเสร็จสิ้น โครงการ การทำงานเป็นไปตามความสามารถ กำลัง ข้อจำกัดของแต่ละบุคคล ทุกคนต้องรับผิดชอบ อุทิศเวลาในการเข้าร่วมโครงการเองด้วยความเต็มใจ ทุกคนมีส่วนรับผิดชอบงานและเป็นไปตาม ความต้องการจริงของตน ได้ใช้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ตามกระบวนการร่วมมือ กันตามที่ได้เรียนรู้ศึกษาทำความเข้าใจร่วมกัน สร้างความคุ้นชิน ความเข้าใจที่จะนำเข้ามามีส่วนร่วม กับแผนปฏิบัติของ ครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา ผู้บริหารและนักวิจัย ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้มีโอกาส ใช้ความคิดของตนเองอย่างเต็มที่ ได้มีโอกาสศึกษาและร่วมมือกันทั้งครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา

ผู้บริหาร นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักวิจัย เห็นความสำคัญและบทบาทหน้าที่การพัฒนาวิชาชีพครู โดยไม่หยุดนิ่ง รวมทั้งหน้าที่จะต้องพัฒนาปฏิรูปการเรียนรู้ให้ผู้เรียนโดยไม่หยุดยั้ง ได้เรียนรู้การสร้างความสุขของชีวิตและสร้างความสุขในการทำงาน กล่าวได้ว่าการวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิผลของการเป็น โรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่ก่อเกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดการบริหารอย่างร่วมมือกัน เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีของผู้เรียนทั้งเจตคติและผลการเรียน การทำงานวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยการร่วมมือกันของครูพี่เลี้ยง/ครูที่ปรึกษา ผู้บริหารและนักวิจัย ที่ทำให้เกิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การพัฒนางานโดยใช้กระบวนการร่วมมือกัน ทำให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ของโรงเรียน การ ก่อเกิดเครือข่ายความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และการวางระบบติดตามงาน ซึ่งจะพัฒนายิ่งขึ้นในการนำใช้วงรอบต่อ ๆ ไป

4. ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบที่ให้ประโยชน์ต่อการเรียนรู้การพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นอย่างดี ควรได้มีการรับทราบผล การขยายผลและการปรับปรุงระบบจากข้อค้นพบของการวิจัย เพื่อเร่งรัดปรับปรุงพัฒนาการทำงานวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การสร้างความเข้มแข็งกระบวนการผลิตครูร่วมกัน และปฏิรูปกระบวนการร่วมมือในสถานศึกษาและมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 รวมทั้งบทบาทของคณาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่ต้องเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร ทั้งส่วนการผลิตบัณฑิตครูและการพัฒนาครูประจำการ ตามพันธกิจที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ ดังข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายภาครัฐ

1. การวางแผนนโยบายการสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาสถานศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนที่เป็นแหล่งปฏิบัติการสำคัญในการผลิตบัณฑิตครู ควรมีลักษณะเป็น โครงการนำร่องในการปรับปรุงหรือพัฒนา การร่วมมือกันพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษานั้นจะต้องมีความต่อเนื่อง กำหนดกลยุทธ์การปฏิบัติที่จริงจัง เพื่อให้เกิดการปฏิบัติสู่เป้าหมายเป็นหนึ่งเดียวทั้งประเทศ เช่น การเร่งรัดการสร้างองค์ความรู้ การจัดการศึกษาโดยการวิจัย
2. ควรมีการส่งเสริมปัจจัยให้ครบถ้วน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติได้ มีความสุขในการดำเนินการ ประสบปัญหาจากการบริหารจัดการให้น้อยที่สุด

3. ส่งเสริมให้คณาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันผลิตพัฒนาครู ขยายงานจากภาคทฤษฎีในสถาบันอุดมศึกษาสู่การร่วมปฏิบัติในท้องถิ่น เปิดกว้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง และควรมีการกำหนดการออกกร่วมปฏิบัติงานกับชุมชนและสถานศึกษาในการพัฒนาปฏิรูปการศึกษาในทุกรูปแบบ

4. ควรปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาสถานศึกษา โดยการใช้การบรรยายอบรมทางวิชาการเป็นการร่วมคิด ร่วมมือ ร่วมสร้างแผนปฏิบัติ รวมทั้งมีการสาธิตให้ข้อเสนอแนะช่วยเหลือพัฒนา อย่างมีส่วนร่วมให้มากขึ้น

5. สถาบันครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ต้องผลิตบัณฑิตครู โดยเน้นการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติอย่างจริงจัง นำครู ผู้บริหาร บุคลากรในท้องถิ่นที่มีผลงานดีเด่นประสบความสำเร็จในวิชาชีพครูมาเป็นเครือข่ายวิทยากรและแหล่งเรียนรู้สำคัญของสถาบัน

6. สร้างกลยุทธ์ปรับปรุงระบบผลความก้าวหน้าทางวิชาการ วิชาชีพการก้าวสู่ตำแหน่งงานของครู บุคลากร สถานศึกษา รวมทั้งคณาจารย์สถาบันครุศึกษาศาสตร์ โดยยึดผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหรือผลความเจริญนำมาสู่สถานศึกษาหรือสถาบันแทนชั่วโมงการสอนปกติ หรือเอกสารที่เขียนขึ้นจากการรวบรวมค้นคว้าภาคทฤษฎีเท่านั้น ควรเน้นผลงานปฏิบัติเชิงประจักษ์ให้มาก

ข้อเสนอแนะมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

1. โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพปัจจุบัน โดยเฉพาะโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ควรได้รับการพัฒนาให้เห็นผลในแนวทางการปฏิรูปการศึกษาทุกด้าน มหาวิทยาลัยควรให้การสนับสนุนเป็นเบื้องต้นในการระดมทรัพยากรการศึกษาทั้งหมด จึงจะสมควรเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สำคัญของมหาวิทยาลัย

2. ควรเร่งรัดคณะครุศาสตร์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู ภาควิชา คณาจารย์ได้เรียนรู้ และเห็นทิศทางการพัฒนาครูรุ่นใหม่ให้มีความสามารถอย่างยอดเยี่ยมในด้านการพัฒนาหลักสูตร ทักษะ เทคนิค วิธีการสอน รวมทั้งการวัดผลการศึกษาและผลที่ได้การวิจัยการศึกษา หรือการวิจัยชั้นเรียนที่เกี่ยวกับงานครูทั้งปวง ควรนำมาใช้ประโยชน์ มีการนำมาปรับปรุงหลักสูตรการผลิตครู และหลักสูตรการพัฒนาครู

3. มหาวิทยาลัย ควรส่งเสริมคณาจารย์ คณะครุศาสตร์ออกปฏิบัติงานพัฒนาการศึกษา ร่วมกับหน่วยงานอื่น ชุมชน และสถานศึกษา โดยมีใจเพียงหน่วยงานต่าง ๆ ขอความร่วมมือมา แต่ควรมีทิศทางนโยบาย มีหลักสูตร มีงบประมาณดำเนินการอย่างเห็นผลและมีความมุ่งหมายต่อการเป็นศูนย์กลางวิชาชีพครูอย่างเป็นที่ยอมรับของท้องถิ่น

4. ส่งเสริมให้นักศึกษาคูได้รับประสบการณ์จากสถานศึกษาที่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายประสบการณ์ในขั้นตอนต่าง ๆ ทั้งใกล้และไกลสถาบัน ได้เห็นสภาพและมีประสบการณ์เป็นจริงในวิชาชีพครูของประเทศไทย แต่การจัดการฝึกประสบการณ์เต็มรูปควรจัดให้ได้ฝึกในสถานศึกษาที่เป็นเครือข่ายฝึกประสบการณ์ที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับด้านคุณภาพและเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดีที่สุด

5. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้มีการวิจัยทางการศึกษาให้มากที่สุด สมกับการกำหนดการพัฒนาวิชาชีพครูเป็นจุดเด่นการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยและการเป็นผู้นำการจัดการศึกษาให้กับท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ โรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1. ควรมีนโยบายและกลยุทธ์และส่งเสริมการทำวิจัยชั้นเรียน ให้ครูอำนวยการงาน ทำการวิจัยชั้นเรียน เข้าใจงานวิจัยชั้นเรียน อยากทำงานวิจัยชั้นเรียน สามารถทำวิจัยชั้นเรียนได้อย่างต่อเนื่องและนำผลที่เกิดขึ้นไปใช้ประโยชน์จริง

2. ต้องสร้างกลยุทธ์ร่วมกันของครูผู้สอน ผู้บริหารในการบริหารจัดการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน

3. ส่งเสริมครูในเรื่องการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิคทักษะการสอน การวัดผลประเมินผลและการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ สร้างครูที่เลี้ยงที่มีประสบการณ์การทำวิจัยชั้นเรียนเพื่อเป็นต้นแบบให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้

4. ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนในเรื่องการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ การใช้ภาษาสื่อสาร การกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล รวมทั้งด้านความรับผิดชอบ

5. มีระบบการนิเทศและติดตามงานดำเนินการวิจัยชั้นเรียน มีการสนับสนุน จัดกระบวนการการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน วางเป็นแผนปฏิบัติที่มีการควบคุมดูแลร่วมกันอย่างจริงจัง

6. ให้ความสำคัญกับการทำวิจัยชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีการจัดเวทีการนำเสนอผลสรุปผลต่อประชาคม และนำผลไปใช้พัฒนาทางวิชาการต่อไป

ข้อเสนอแนะภาควิชา ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และคณะครุศาสตร์

1. ต้องมีการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในเรื่องการทำวิจัยชั้นเรียนด้วย โดยอาจเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสม ให้นักศึกษาได้ทบทวนและมั่นใจในการปฏิบัติต่อไป

2. การทำวิจัยชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพควรมีการทบทวนช่วงเวลา ทั้งนี้ผลวิจัยพบว่าทุกฝ่ายเห็นว่าควรมีการขยายเวลาของกระบวนการตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้น โดยไม่ควรเป็นช่วงเวลาเพียง 1 ภาคเรียนเท่านั้น

3. อาจารย์นิเทศก์ ควรมีความเชี่ยวชาญการวิจัยการศึกษาและการวิจัยชั้นเรียน รู้และเข้าใจบริบทการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. อาจารย์นิเทศก์ ควรเป็นผู้มีความรู้ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบงานวิจัยชั้นเรียนทั้งโรงเรียนของผู้วิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิโดยรอบ เพื่อเพิ่มพูนความคิดเห็นประเด็นวิจัย วิธีการปฏิบัติการเรียนรู้ทางการศึกษาให้กว้างขวาง

2. การเตรียมความพร้อมนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจใช้รูปแบบวิธีการได้หลายวิธี ควรได้วิเคราะห์ให้ชัดเจนเหมาะสมกับสถานศึกษา และตัวนักศึกษาในแต่ละสถานศึกษา หรือศึกษาวิจัยเปรียบเทียบในการใช้เทคนิควิธีการต่างๆ

3. ควรมีการวิจัย วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการด้านอื่น ๆ ศึกษาปัญหาการพัฒนาเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ว่ามีประเด็นใดที่มีความสำคัญในปัจจุบัน ควรปรับปรุงพัฒนาด้านใดก่อนหรือหลัง เพื่อพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบัน ผู้ผลิตให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

4. ควรทำการศึกษาวิจัย โดยการนำภาคทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาที่เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยให้เกิดการร่วมมือกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและเลือกงานวิจัยที่ทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่สำคัญและทันสมัยต่อสถานศึกษา และเกิดการร่วมการเรียนรู้ไปด้วยกันกับสถาบันผลิตครู